7/6153
6154

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.12.0.APK.0.07-211- /3261 .06/2005
Konu : Yazılı Soru Önergesi

09 HAZİRAN 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 17.05.2005 tarih ve A.Ol.O.GNS.0.10.00.02-11154 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'e ait 7/6153 ve Adana Milletvekili Prof.Dr.Nevin Gaye ERBATUR'a ait 7/6154 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:
1-Görüş 7/6153 (1 sayfa)
2-Görüş 7/6154 (2 sayfa)

TKB –APK Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, Milli Müdafaa Caddesi No:20 Kızılay ANKARA Tel:418 73 84 Fax:4251969

7/6154

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : **Prof.Dr. N Gaye ERBATUR**
Adana Milletvekili

Esas No : **7/ 6154**

Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı yaptığı açıklamada Ayvalık, Çanakkale, Batı ve Orta Karadeniz bölgelerinde çift kabuklu yumuşakça istihsali yapıldığını belirtmiştir. Konuyla ilgili olarak;

SORU 1) Söz konusu ürünlerin üretiminde, halkın sağlığını tehdit eden ağır metallerin var olup olmadığını belirlemek amacıyla gerekli analizler yapılmakta mıdır?

CEVAP 1) Bakanlığımızca, tüketiciye kaliteli ürünler sunmak, tüketicinin sağlığını korumak, çift kabuklu yumuşakçaların 91/492/EEC sayılı AB direktifinde verilen sağlık koşullarına uygun olarak pazara sunulmasını sağlamak, hasat edildikleri üretim alanlarını düzenli olarak kontrol altında tutmak amacıyla, çift kabuklu yumuşakça avcılığının serbest olduğu alanlarda, üründe ve deniz suyunda izleme ve rutin program uygulanmaktadır. Uygulanan bu program kapsamda çift kabuklu yumuşakçalarda 6 ayda bir ağır metal analizleri de yapılmaktadır. Analiz sonuçları uygun çıkmayan üretim alanı ürün alımına kapatılmakta ve izleme programına alınmaktadır.

SORU 2) Bu analizler yapılmakta ise, hangi laboratuvarlarda yapılmaktadır?

CEVAP 2) Çift kabuklu yumuşakçalarda ağır metal analizleri Bakanlığımız laboratuvarlarından olan Çanakkale ve İzmir İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüklerinde yapılmaktadır.

SORU 3) Bu analizlerde kullanılan kimyasal yöntemler nelerdir? Analizlerde kullanılan cihazların kalite kontrolü ve güvenliği nasıl yapılmaktadır?

CEVAP 3) Çanakkale il Müdürlüğünde ağır metal analizleri (Kadmiyum, Kurşun, Bakır, Çinko, Arsenik ve Cıva) Perkin Emler AAS+MHS 15 marka Atomik Absorpsiyon Spektrofotometresi ile yapılmaktadır. Analiz numuneleri VELP Scientifica DK 6 Heting Digester marka yaş yakma cihazında asitle yakılarak analize hazırlanmaktadır. Cihazda Hidrür (Mercury Hydride), grafit (HGA Graphite Furnace) ve Alev (flame) tekniği kullanılarak analizler yapılmaktadır. Analizi yapılacak ağır metaller için uygun analiz tekniği seçilerek numunenin analizinden önce uluslararası izlenebilirliği olan firmalar tarafından üretilmiş sertifikalı standart solüsyonlar ile cihazın analiz için kalibrasyonu yapılmakta ve ardından numunelerin ağır metal miktarları cihaza okutularak tespit edilmektedir. Cihazın periyodik yıllık bakımları garanti süresi içinde Tetra Teknolojik Sistemler Ltd. Şti. tarafından yaptırılmış olup, daha sonraki bakımları için Laboratuvar Müdürlüğünce çalışmalar yapılmaktadır.

Analiz için kullanılan yöntemler;

I)"Analytical Methods for Atomic Absorption Spektrometry" (Perkin Emler İnstruments-0303-0152 August 2000),

II)"Recommended Analytical Conditions –MHS 15 Mercury Hydride System" (Perkin Emler Instruments-0993-5288 July 2000),

III)AOAC Resmi Metodu 999.10- Gıdalarda Kurşun, Kadmiyum, Çinko, Bakır, Demir Analizleri ,

IV) AOAC Resmi Metodu 974.14- Balıkta Cıva Analizi,

V) AOAC Resmi Metodu 972.23- Balıkta Kurşun Analizi

VI) TS 4888/Mayıs 1986,

VII) ISO 5516 /1978 (E)

İzmir İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğünde ağır metallerden Kurşun, Kadmiyum, Bakır, Çinko, Arsenik analizleri TS 4887-4888 ISO 5516-1978 E geri soğutuculu yaş yakma metodu kullanılarak ICP Hidrür Sistem (Perkin Emler), cıva analizi ise genel yaş yakma metodu kullanılarak TS 4887-4888 ISO 5516-1978 E Hidrür Sistem ile yapılmaktadır. Sertifikalı standartlarla her gün kalibrasyon yapılarak çalışmaya başlanmaktadır.

SORU 4) Yapılan analizler sonucunda tespit edilen ağır metallerin miktarları nelerdir?

CEVAP 4) Çift kabuklu yumuşakçalarda son yapılan ağır metal analiz sonuçları ve kabul edilebilir değerleri aşağıda verilmiştir.

ÇİFT KABUKLU YUMUŞAKÇA AĞIR METAL ANALİZ SONUÇLARI

Üretim Alanları	Numune Alınma Tarihi	Kurşun (Pb) (mg/kg)	Kadmiyum (Cd) (mg/kg)	Cıva (Hg) (mg/kg)	Bakır (Cu) (mg/kg)	Çinko (Zn) (mg/kg)
Bartın (69) Kum midyesi	08.03.2005	0.58	1.93	<0.001	1.88	7.07
Bartın (70) Kum midyesi	08.03.2005	1.40	3.37	<0.001	2.25	18.22
Bartın (74) Kum midyesi	08.03.2005	0.65	1.26	0.023	1.19	7.71
İstanbul /Şile (50) Kum midyesi	19.04.2005	0.29	1.88	0.11	2.62	10.82
İstanbul / Şile (51) Kum midyesi	02.02.2005	<0.01	<0.01	<0.001	0.3	<0.05
Kırklareli (78) Kum midyesi	04.01.2005	0.09	0.74	<0.001	2.25	7.66
Kırklareli (79) Kum midyesi	04.01.2005	0.16	0.74	<0.001	2.56	8.68
Kocaeli (49) Kum midyesi	12.04.2005	0.12	0.41	<0.001	1.27	7.92
Kocaeli (48) Kum midyesi	12.04.2005	0.23	0.63	<0.001	1.61	13.03
Çanakkale (59) İstiridye	22.03.2005	0.03	0.36	<0.001	26.7	230
Ayvalık (81) Kum Şırlanı	09.01.2005	0.07	0.02	<0.001	4.85	14.11
Ayvalık (68) Kara midye	09.01.2005	0.01	0.01	<0.001	0.63	19.69
Ayvalık (66) Akivades	09.01.2005	0.03	0.09	<0.001	0.9	10.12
Ayvalık (65) Kidonya	09.01.2005	0.08	0.67	<0.001	27.71	208.3
Ayvalık (21) İstiridye	09.01.2005	0.06	0.23	<0.001	1.15	11.78
Ayvalık (20) Kara midye	09.01.2005	0.02	0.12	<0.001	0.5	16.08
Ayvalık (19) Akivades	09.01.2005	0.02	0.06	<0.001	0.69	9.79
Kastamonu (71) Kum midyesi	14.03.2005		0.7			
Kastamonu (92) Kum midyesi	10.03.2005		1.5			
Kastamonu (93) Kum midyesi	10.03.2005		1.0			
Kastamonu (94) Kum midyesi	10.03.2005		1.0			
Kastamonu (95) Kum midyesi	10.03.2005		1.25			

SU ÜRÜNLERİ YÖNETMELİĞİNE GÖRE ÇİFT KABUKLU YUMUŞAKÇALARDA AĞIR METALLER İÇİN KABUL EDİLEBİLİR DEĞERLER

Cıva (Hg) : 0.5 mg/kg
Kadmiyum (Cd) : 1.0 mg/kg
Kurşun (Pb) : 1.5 mg/kg
Bakır (Cu) : 20.0 mg/kg
Çinko (Zn) : 50.0 mg/kg

NOT : Çift kabuklu yumuşakçalarda ağır metal analiz sonuçlarının kabul edilebilir değerlerin üzerinde bulunması durumunda üretim alanları ürün alımına kapatılmakta, menşei belgesi düzenlenmemekte ve tüketime sunulmamaktadır.